

IRAIZOZ'KO POLIKARPO AITAREN HAMALAUKOAK

FRANTZISKO ONDARRA

Iraizoz'ko Polikarpo Aita zenak, 1897-1980, asko idatzi zuen neurtitzetan, gehiena argitaratu gabe gelditu delarik. Bai alemanetik bai latinetik hanitz itzuli zuen hitz neurtuetan. Berak asmatuak hamalaukoak dira gehien bat, berrehun bat sonetu inguru, barianteak sartu gabe. Jakina denez, bere lan gehienak erlijioari buruzkoak dira; hala ere, badago besterik horietan, oso gutxi baldin bada ere.

Hemen bost hamalauko emango ditugu, horietako bakoitzean bere idazkera errespetatzen dugula. *Gure Herria* deituak lehenago beste izen hau zeukan: *Nausi arrotzen mendean*; laugarrena gaztelaniatik dago itzulia eta bostgarrena alemanetik.

JAUNDONE MIKEL AINGERUA

Aralar gainean gorarik zauzkagu,
aingeru-taldeen aitzindari Mikel:
gure Herri honen begirale tinel
mendi saindu hortan ernerik zaude zu.

Euskaldunok zukan uste handi dugu,
hersturetan zuri otsegiten: «Hel, hell!»
ta gure ustea ez da izan ustel,
behar-orduan zu heldu zatzaizkigu.

Orain ere zure beharretan gera,
eta Euskaldunok luguntz' eske gatoz
begi ta biotzak Aralar aldera.

Zuk, lehen bezala, entzun orain gogoz
gure dei hau: «Mikel, oi Mikel gurea,
zain zazu ta gorde Euskaldun jendea!»

GURE HERRIA

(Cfr. Is 26, 12-13; 64, 5.8.9)

Oi gure Herri hau zein dagoen zapal!
nagusi arrotzek gain hartu digute;
herria dariela hortxe dihardute
elkarri oihuka, oro aho-zabal:

«Aup, Euskal Herria soil dezagun ta gal,
suntsi bedi haren izena» darauste;
hainbat kristau on hil edo bota dute:
apez, gizon, mutil, andre, neskatx'argal.

Hoben egin dugu, Jauna, egia da,
zure legea maiz oinkatu baitugu,
zuzenez dagoku zure zigorrada.

Halere gu beti zureak gaituzu:
gu zure menpeko, zu gure Jaun bakar,
bertze nagusirik guk ez dugu behar.

PIPAZALE BATEN GOGOETA ONAK

Nere pipa erre-belarrez bete ta
pizturik ahoan hartu aldioro,
ekea pafaka egotziz gozoro,
nigan egiten dut hola gogoeta:

Pipan sartu dudan belar hau erre ta
hautsa, errautsa da bihurtzen osoro;
bai nere gorputz hau ere, hilezgero,
laster hauts-moltxo bat bertzerik deus ezta.

Baina belar honi, erretzen den arau,
badario goiti airez aire doan
intzentsu antzeko eke urrintsu bat.

Orobat ni baitan dagon arima hau,
gorputz-herstegitik atera ondoan,
iganen da noizbait hegaka zerurat.

NO ME MUEVE, MI DIOS PARA QUERERTE

Zure maitatzera ez nau erakartzen,
Jauna, zuk zeruan agindu sariak,
ta ez nau suleze ain beldurgarriak
zure samintzetik ere atzeratzen.

Zuk zerorrek nauzu, Jauna, ortaratzen:
zure gorputz iltzez zur ortan josiak,
orrenbat lotsa, min, zauriz estaliak,
zure erio gogor latzak nau beartzen.

Ots, zure maiteak narabil. Bai, nai-ta
zerurik ezpalitz, bazentzaket maita,
suleza ezpalitz, beldur nintzaizuke.

Zure maitateko ez neri deus eskain:
naiz uste dudana uste ezpanu, orain
nai dizudan bezain ongi nai nizuke.

MÜDE BIN ICH, GEH' ZUR RUH'

Unatua naiz, lotara noa,
ertxiko ditut begitxo biak:
zeruko Aita, zure begiak
begira beza gaur nere loa.

Ez gogoan ar, ene Jainkoa,
nik egun untan egin gaizkiak:
garbi ditzala diren guziak
zure odolak, Jesus gozoa.

Nere guraso, lagun ta askazi,
jendeak oro, bai txiki ta azi,
zure egalpean zuk, Jauna, jagon.

Biotz eriei eiezu pausu,
begi ezeak xuka itzazu:
kristau guziori iguzu gau on!